

ผลตอบแทนในการลงทุนของบริษัทเอกชนและของกลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์หมู่บ้านที่ 1
ในโครงการหมู่บ้านสหกรณ์ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ตามพระราชดำริ
ระหว่าง พ.ศ. 2520-2521

นางสาววิไลวรรณ อัครกุล

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
007096
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต

ภาควิชาการบัญชี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2523

THE RETURN ON INVESTMENT OF A PRIVATE ENTERPRISE AND THE LIVESTOCK-
RAISING FARMER GROUP IN THE COOPERATIVE VILLAGE PROJECT OF
SANKAMPANG DISTRICT, CHIANG MAI PROVINCE,
DURING A.D. 1977-1978

Miss Wilaiwan Aswakul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Accountancy

Department of Accountancy

Graduate School

Chulalongkorn University

1980

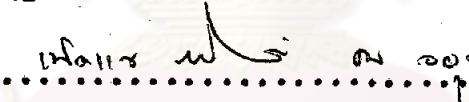
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลตอบแทนในการลงทุนของบริษัทเอกชนและของกลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์
หมู่บ้านที่ ๑ ในโครงการหมู่บ้านสหกรณ์ อำเภอสนักำแพง จังหวัดเชียงใหม่
ใหม่ ตามพระราชดำริ ระหว่าง พ.ศ. 2520-2521

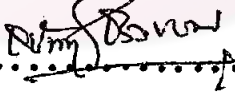
โดย นางสาววิไลวรรณ อัครกุล
ภาควิชา การบัญชี
อาจารย์ที่ปรึกษา นายอภิชัย รุจิระสุนต์
รองศาสตราจารย์ วรวรรณ ชัยอาญา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิตศึกษา

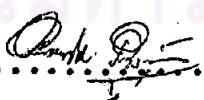
..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประสิทธิ์ บุนนาค)

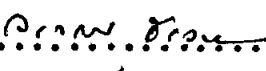
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ เพ็ญแข สนิทวงศ์ ณ อยุธยา)

..... กรรมการ
(นายอนันต์ สงวนนาม)

..... กรรมการ
(นายพิเชษฐ์ เหล่าเกษม)

..... กรรมการ
(นายอภิชัย รุจิระสุนต์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วรวรรณ ชัยอาญา)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลตอบแทนในการลงทุนของบริษัท เอกชนและของกลุ่มเกษตรกร เลี้ยงสัตว์
หมู่บ้านที่ 1 ในโครงการหมู่บ้านสหกรณ์ อำเภอสนักำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ตามพระราชดำริ ระหว่าง พ.ศ. 2520-2521

ชื่อนิสิต นางสาววิไลวรรณ อิศวกุล

อาจารย์ที่ปรึกษา นายอภิรักษ์ รุจิระคุณท์ และรองศาสตราจารย์ วรวรรณ ชัยอาญา

ภาควิชา การบัญชี

ปีการศึกษา 2522

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยนี้เพื่อศึกษาความเป็นมาของการจัดตั้งและการบริหารงานโครงการเลี้ยงไก่ไข่ ของกลุ่มเกษตรกร เลี้ยงสัตว์ หมู่บ้านที่ 1 ในโครงการหมู่บ้านสหกรณ์ อำเภอสนักำแพง จังหวัดเชียงใหม่ วิเคราะห์ผลตอบแทนจากการลงทุนของกลุ่มเกษตรกร เลี้ยงสัตว์ และของบริษัท เอกชนที่ร่วมโครงการ ระหว่าง พ.ศ. 2520-2521 และศึกษาปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานโครงการ รวมทั้งสภาพทั่วไปและฐานะทางเศรษฐกิจของเกษตรกรหมู่บ้านสหกรณ์ที่ 1 โดยการค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารหลักฐานต่าง ๆ รายงานการประชุมของโครงการ งบการเงินโครงการเลี้ยงไก่ไข่ สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่หน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง เจ้าหน้าที่บริษัทและสอบถามสมาชิกเกษตรกร ผลที่ได้รับจากการวิจัยมีดังนี้

โครงการเลี้ยงไก่ไข่ได้จัดตั้งขึ้นด้วยการสนับสนุนของบริษัท เจริญโภคภัณฑ์อุตสาหกรรม จำกัด ธนาคารกรุงไทย จำกัด สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท และกลุ่มเกษตรกร เลี้ยงสัตว์ หมู่บ้านที่ 1 เพื่อให้สมาชิกเลี้ยงไก่ไข่เป็นอาชีพเสริมและเพิ่มรายได้ขึ้น เนื่องจากรายได้จากการเพาะปลูกไม่เพียงพอที่จะเลี้ยงดูครอบครัว การบริหารงานโครงการเลี้ยงไก่ไข่มีผู้ร่วมดำเนินงาน คือ กลุ่มเกษตรกร เลี้ยงสัตว์ เป็นผู้ดำเนินงานโครงการ ธนาคารกรุงไทย จำกัด เป็นผู้สนับสนุนด้านเงินลงทุน สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทเป็นผู้ประสานงานและความคุมให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบริษัทฯ ในฐานะผู้ค้าประกันเงินกู้ของเกษตรกรนั้น เป็นผู้รับผิดชอบในการให้คำแนะนำการวางแผนการผลิต

การจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ และฝึกอบรมเกษตรกรให้มีความรู้ในการเลี้ยงสัตว์และสามารถ
ดำเนินงานด้วยตนเองต่อไปในอนาคตเมื่อบริษัทได้ถอนตัวออกไปแล้ว นอกจากนี้บริษัทยังได้
ประกันรายได้ขั้นต่ำให้เกษตรกรครอบครัวละ 800.- บาทต่อเดือน

ผลตอบแทนจากการลงทุนของกลุ่มเกษตรกร ฯ ได้คำนวณแยกเป็น 2 กรณี คือ
กรณีที่ 1 คำนวณโดยการเปรียบเทียบกำไรสุทธิจากการดำเนินงานกับสินทรัพย์รวม และ
กรณีที่ 2 คำนวณโดยการเปรียบเทียบกำไรสุทธิภายหลังหักดอกเบี้ยกับสินทรัพย์รวม ซึ่งได้
อัตราผลตอบแทนเป็น

	พ.ศ. 2520	พ.ศ. 2521	
	ตุลาคม-ธันวาคม	มกราคม-มิถุนายน	กรกฎาคม-ธันวาคม
อัตราผลตอบแทนในกรณีที่ 1	6.89 %	11.78 %	13.57 %
อัตราผลตอบแทนในกรณีที่ 2	5.87 %	8.36 %	11.01 %

การคำนวณอัตราผลตอบแทนในพ.ศ. 2521 แยกเป็น 2 ช่วง เพราะว่าในระหว่างครึ่งปี
แรกยังอยู่ในระยะที่กำลังก่อสร้างและการเลี้ยงไก่ยังไม่ครบตามที่กำหนดไว้ ส่วนในช่วง
กรกฎาคม-ธันวาคม นั้นเป็นช่วงที่มีการดำเนินงานเต็มที่ตามเป้าหมาย คือเลี้ยงไก่จำนวน
24,000 ตัว

ผลตอบแทนจากการลงทุนของบริษัทเอกชนที่ร่วมโครงการ จากการเปรียบเทียบ
รายได้และรายจ่ายที่เพิ่มขึ้นจากการเข้าร่วมโครงการ ฯ ปรากฏดังนี้

	พ.ศ. 2520 (บาท)	พ.ศ. 2521 (บาท)
รายได้จากการจำหน่ายสินค้าให้โครงการ ฯ รวม	1,172,334.20	3,712,275.75
รายจ่ายรวม	540,245.98	388,106.64

เมื่อได้คำนวณกำไรสุทธิโดยวิธีประมาณกำไรเบื้องต้นจากการขายสินค้า ปรากฏว่าบริษัท ฯ
ได้รับผลขาดทุนทั้ง 2 ปี คือ พ.ศ. 2520 ขาดทุนสุทธิ 67,505.88 บาท และ พ.ศ. 2521
ขาดทุนสุทธิ 36,749.90 บาท

ในด้านความเป็นอยู่ของเกษตรกรและฐานะทางเศรษฐกิจระหว่างที่อยู่ในหมู่บ้าน สหกรณ์ สมาชิกส่วนใหญ่ร้อยละ 70.15 ให้ความเห็นว่าสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว คี้นั้นดีกว่าเดิม เกษตรกรมีรายได้เฉลี่ยต่อครอบครัวใน พ.ศ. 2521 เท่ากับ 12,829.67 บาท ในจำนวนนี้ ร้อยละ 31.18 เป็นรายได้ขั้นต่ำที่ได้รับจากโครงการเลี้ยงไก่ไข่ซึ่ง ได้เริ่มจ่ายให้ตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2521 เป็นต้นมา และร้อยละ 29.31 เป็นรายได้จาก ค่าแรงและเงินเดือนที่ได้รับจากโครงการเลี้ยงไก่ไข่ ในขณะที่รายได้จากการเพาะปลูกนั้น เป็นร้อยละ 27.70 เท่านั้น จึงกล่าวได้ว่าผลตอบแทนจากโครงการเลี้ยงไก่ไข่ที่เกษตรกร ได้รับมีส่วนช่วยให้ความเป็นอยู่ของเกษตรกรดีขึ้น และเห็น่อื่นอีก ประโยชน์ที่สมาชิก หมู่บ้านสหกรณ์ที่ 1 ได้รับจากโครงการนี้ก็คือ ความรู้ความสามารถในการเลี้ยงสัตว์ การ จัดการฟาร์มและการจัดการคานการตลาดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ซึ่งจะช่วยให้ เกษตรกรเหล่านี้ประกอบอาชีพในการเลี้ยงสัตว์อย่างมั่นคงต่อไปได้ และมีรายได้เพิ่มขึ้น อันเป็นเป้าหมายของการพัฒนาชนบทตามนโยบายของรัฐบาล ผู้วิจัยจึงเห็นว่า รัฐบาล ควรจะสนับสนุนให้ธุรกิจภาคเอกชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมของ ประเทศต่อไป

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title The Return on Investment of a Private Enterprise
 and the Livestock-raising Farmer Group in the
 Cooperative Village Project of Sankampang District,
 Chiang Mai Province, during A.D. 1977 - 1978

Name Miss Wilaiwan Aswakul

Thesis Advisor Mr. Apichai Rujirachunha, and
 Mrs. Voravan Chai-Aya, Associate Professor

Department Accountancy

Academic Year 1979

ABSTRACT

The purpose of this study was to investigate the establishment and implementation of the Chicken Farm Project at the Livestock-raising Farmer Group in the Cooperative Village Project at Sankampang District, Chiang Mai Province. The study included analyses of the return on investment of the farmer group and the participating private firm for the period A.D. 1977-1978, as well as problems encountered in the project implementation, and general and economic status of farmers in the Cooperative Village No. 1. Data were gathered from official documents, project reports, project financial statements, interviews with concerned government agencies, and interviews with personnel of the participating firm and farmers.

The Chicken Farm Project was established with support from Chareon Phokaphan Industry, Ltd., Krung Thai Bank Ltd., the Office of the Accelerated Rural Development Department, and the farmers in

the Livestock-raising Group Village No. 1. The objective of the project was for its participants to raise egg-laying chickens as a secondary occupation to supplement their income which otherwise was inadequate for their families. Project implementation was carried out by the four concerned parties. The Livestock-raising Farmer Group generally administered the project, whereas the Krung Thai Bank provided financial support, the Office of the Accelerated Rural Development Department coordinated and monitored project implementation, and the Chareon Phokaphan Industry, Ltd., as guarantors, were responsible for providing advice in the production planning, distribution, and training in such a manner that the participants would be able to work independently upon withdrawal by the firm. The firm also ensured a minimum monthly income of 800 baht per family.

Analyses of the return on investment of the Farmer Group followed two methods of computation: firstly, by comparison of net profit from operation to total asset; and secondly by comparison of net profit after interest deduction to total asset. The first method rendered a rate of 6.89% during the period October - December, A.D. 1977 and 11.78% during January - June, A.D. 1978. The second method rendered the rates of 5.87% and 8.36% respectively for each of the two periods. During these periods construction was not yet completed and chicken raising had not yet reached the targets. During the following July - December, A.D. 1978, when the project implementation had reached the targets, the rate of return computed by the two methods were 13.57% and 11.01% respectively.

In A.D. 1977 the private firm which participated in the project gained 1,173,334.20 baht from product sales to the Chicken Farm Project, from which they spent a total of 540,245.98 baht. In A.D. 1978 their sales were 3,712,275.75 baht and their total expenditure was 388,106.64 baht. Calculation of net profits by estimated gross profit method from products sales showed a loss of 67,505.88 baht in A.D. 1977 and 36,749.90 baht in A.D. 1978.

As regards the farmers' standard of living and economic status, 70.15% of the farmers thought they had attained a better life. The average family income in A.D. 1978 was 12,829.67 baht per annum, of which 31.18% was attributed to the minimum guaranteed income paid the farmers since August, 1978, another 29.31% was attributed to income earned from chicken raising, and another 27.70% was attributed to crops growing. It was concluded that the chicken raising project contributed in noticeable extent to the farmers' better standard of living. What was most beneficial to these farmers was the knowledge and experience gained from the project, including farm management and marketing. Such knowledge and experience would enable farmers to make a better living in the future, which was the prime objective of the government's policy on rural development. The investigator's opinion is that the government should encourage the private sector to participate in the national social and economic development scheme.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความกรุณาจาก คุณอนันต์ สงวนนาม เลขาธิการเร่งรัดพัฒนาชนบท ซึ่งได้สนับสนุนและอนุมัติให้ทำการวิจัยเรื่องนี้ ได้รับความกรุณาจาก ศาสตราจารย์ เพ็ญแข สันทวงศ์ ณ อยุธยา และคุณพิเชษฐ์ เหล่าเกษม ที่ให้คำแนะนำอันเป็นแนวทางในการวิจัยและช่วยแก้ไขข้อผิดพลาดต่าง ๆ และได้รับความช่วยเหลือแนะนำตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จาก รองศาสตราจารย์ วรवरณ ชัยอาญา และคุณอภิชัย รุจิระชุนท์ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณธนิต มาศศรีนวล เจ้าหน้าที่สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท เจ้าหน้าที่สำนักงานโครงการหมู่บ้านสหกรณ์ คุณธีรวิจิ เหลืองอนันต์ คุณมนตรี กนกพิชญไกร คุณวินัย เหมันต์ และคุณพิพัฒน์ ศรีอุทัย ตลอดจนสมาชิกหมู่บ้านสหกรณ์ที่ 1 ทุกคน ที่ได้อำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลและให้ข้อมูลต่าง ๆ เป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณ ดร.เชน แก้วยศ และคุณกิตติ กิตติลาภานนท์ ที่ได้มีส่วนช่วยให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จด้วยดี และท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณธนาคารกสิกรไทย จำกัด ที่ได้กรุณาให้ทุนอุดหนุนในการวิจัยครั้งนี้ด้วย

วิไลวรรณ อัสวกุล

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ญ
รายการตารางประกอบ	ฐ
บทที่	
1. บทนำ.....	11
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
วิธีดำเนินการวิจัย	6
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	7
คำจำกัดความของศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	7
2. การจัดตั้งโครงการเลี้ยงไก่ไข่	9
ความเป็นมาของการส่งเสริมอาชีพเลี้ยงไก่ไข่	9
สภาพและปัญหาการเลี้ยงไก่ไข่ของสมาชิกหมู่บ้านสหกรณ์ที่ 1	12
ข้อเสนอโครงการเลี้ยงไก่ไข่ของบริษัทเจริญโภคภัณฑ์อุตสาหกรรม จำกัด	20
การจัดตั้งโครงการเลี้ยงไก่ไข่	26
ข้อตกลงร่วมในการบริหารงานโครงการเลี้ยงไก่ไข่.....	33
3. การดำเนินงานโครงการเลี้ยงไก่ไข่.....	35
หลักสำคัญในการเลี้ยงไก่ไข่แบบอุตสาหกรรม	35
การดำเนินงานโครงการเลี้ยงไก่ไข่	43

4. รายได้ รายจ่าย และผลตอบแทนจากการลงทุน.....	66
หลักการคำนวณรายได้และรายจ่าย.....	66
รายได้ รายจ่าย และกำไรสุทธิระหว่าง พ.ศ.2520-2521.....	79
ผลตอบแทนจากการลงทุนของกลุ่มเกษตรกร เลี้ยงสัตว์.....	84
ผลตอบแทนจากการลงทุนของบริษัทเอกชนที่ร่วมโครงการ.....	103
5. สภาพทั่วไปและฐานะทางเศรษฐกิจของเกษตรกร.....	112
สภาพทั่วไปและฐานะทางเศรษฐกิจของเกษตรกร.....	112
ความคิดเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการ เลี้ยงไก่ ไข่.....	122
ปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานโครงการ เลี้ยงไก่ไข่.....	129
6. สรุปและขอเสนอแนะ.....	134
บรรณานุกรม.....	142
ภาคผนวก.....	144
ประวัติการศึกษา.....	185

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
2.1	ปัญหาการเลี้ยงไก่ไข่ของสมาชิกหมู่บ้านสหกรณ์ที่ 1..... 16
4.1	มูลค่าสินค้าคงคลัง-ไก่ไข่แต่ละสัปดาห์ระยะเจริญเติบโต..... 69
4.2	มูลค่าสินค้าคงคลัง-ไก่ไข่แต่ละสัปดาห์ระยะวางไข่..... 72
4.3	ต้นทุนการผลิตไข่ไก่ของเดือนมกราคม 2521..... 77
4.4	ราคาขายโดยเฉลี่ยต่อไข่ไก่ 100 ฟอง ระหว่าง พ.ศ.2520-2521... 80
4.5	รายได้ รายจ่าย และกำไรสุทธิสำหรับ พ.ศ.2520 และ พ.ศ.2521.. 82
4.6	การคำนวณผลตอบแทนจากการลงทุนปี พ.ศ.2520-2521..... 86
4.7	เปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนก่อนและหลังการปรับปรุง ยอดสินทรัพย์และกำไรสุทธิระหว่างกรกฎาคม-ธันวาคม 2521..... 94
4.8	เปรียบเทียบหนี้สินทั้งหมดและส่วนของผู้ถือหุ้นทั้งหมดของ โครงการฯ 95
4.9	เปรียบเทียบยอดเงินเบิกเกินบัญชีแต่ละเดือนระหว่าง พ.ศ.2520-2522.....100
4.10	เปรียบเทียบรายได้และรายจ่ายของบริษัทเอกชนในการ เข้าร่วมโครงการระหว่าง พ.ศ.2520-2521.....105
4.11	การคำนวณกำไรเบื้องต้นของบริษัทเอกชน ระหว่าง พ.ศ.2520-2521.....109
4.12	เปรียบเทียบกำไร (ขาดทุน) สุทธิของบริษัทเอกชนระหว่างปี พ.ศ.2520-2521.....110
5.1	ระดับการศึกษาและความรู้ทางช่างฝีมือของเกษตรกร.....113
5.2	การประกอบอาชีพของเกษตรกรก่อนเข้ามาอยู่ในหมู่บ้านสหกรณ์ที่ 1 ...114
5.3	รายได้เฉลี่ยต่อครอบครัวในระหว่าง พ.ศ.2521.....117
5.4	เปรียบเทียบรายได้และรายจ่าย โดยเฉลี่ยต่อครอบครัวต่อปี.....119

5.5	หนี้สินเงินกู้ยืมของเกษตรกร โดยเฉลี่ยต่อครอบครัว.....	120
5.6	การซื้อทรัพย์สินของเกษตรกรในระหว่าง พ.ศ.2520-2521.....	121
5.7	ความเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับการที่บริษัท เขามาช่วยเหลือค่า การบริหารงานโครงการ เลี้ยงไก่ไข่.....	123
5.8	เหตุผลของทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อการทำงานรวมระหว่าง บริษัทกับกลุ่มเกษตรกร.....	124
5.9	เจ้าหน้าที่บริษัทที่ให้ความช่วยเหลือและให้ประโยชน์สมาชิกมากที่สุด..	125
5.10	เหตุผลของสมาชิกเกี่ยวกับความสามารถในการดำเนินงาน โครงการด้วยตนเองในปัจจุบัน.....	127

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย